Terugkoppeling evaluatie raad met participatieaanpak 2025

1. Inleiding

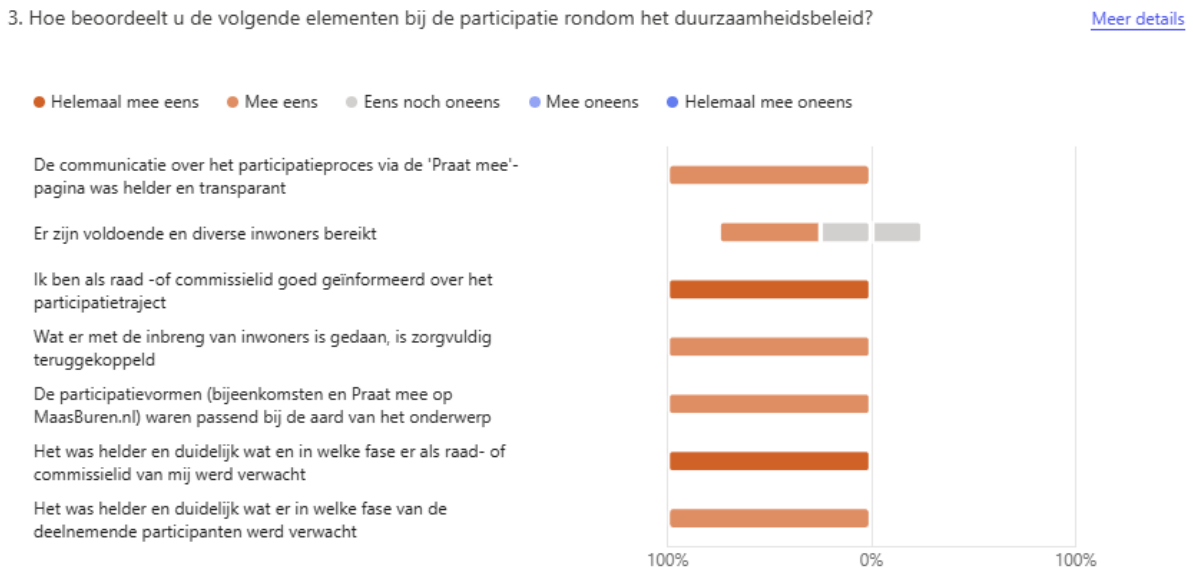
In mei en juni 2025 hebben raads- en commissieleden feedback gegeven op de participatieaanpak van de gemeente en de uitgevoerde pilotprojecten, waaronder de trajecten rond de Omgevingsvisie, het Duurzaamheidsbeleid en de herinrichting Kerkstraat. Dit verslag bevat een samenvatting van de belangrijkste bevindingen, waarderingen en aanbevelingen. De vragenlijst werd door 13 respondenten ingevuld: 12 raadsleden, 1 commissielid.

2. Ervaringen met participatie bij de Duurzaamheidsbeleid

Raads- en commissieleden geven het participatieproces bij het duurzaamheidsbeleid gemiddeld een 7,4. De onderstaande staafdiagram geeft weer hoe de elementen werden beoordeeld. Er zijn geen sterk negatieve beoordelingen (“mee oneens, of helemaal mee oneens”). Belangrijkste punten:

- Communicatie en verwachtingen waren helder: zowel inwoners als raads- of commissieleden wisten goed wat er van hen verwacht werd.
- De gekozen participatievormen (zoals bijeenkomsten en de Praat mee-pagina) werden als passend ervaren.
- De terugkoppeling van resultaten werd zorgvuldig gevonden.
- Alleen bij het punt over het bereiken van voldoende en diverse inwoners zijn de meningen iets meer verdeeld — dat is het enige aandachtspunt.

Kortom: de uitvoering van het participatieproces wordt breed gewaardeerd, maar er is ruimte voor verbetering in het bereiken van een meer diverse groep inwoners.

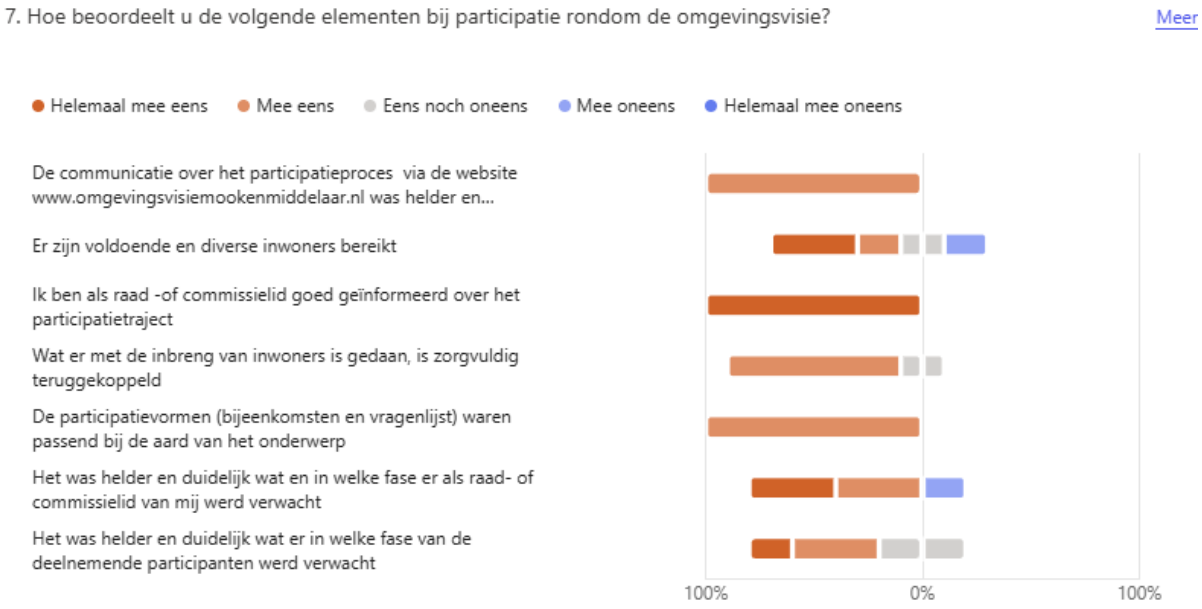

Figuur 1. Beoordeling participatie rondom het duurzaamheidsbeleid

3. Ervaringen met participatie bij de omgevingsvisie

Raads- en commissieleden geven het participatieproces bij de Omgevingsvisie gemiddeld een 7,7. De onderstaande staafdiagram geeft weer hoe de elementen werden beoordeeld.

De rode draad is dat het participatieproces rondom de omgevingsvisie over het algemeen goed is verlopen, maar minder eenduidig positief wordt beoordeeld dan bij andere trajecten. De meeste respondenten zijn tevreden over informatievoorziening, communicatie en participatievorm, maar de diversiteit en het bereik van inwoners en duidelijkheid over verwachtingen laten ruimte voor verbetering.

Figuur 2. Beoordeling participatie rondom de omgevingsvisie

4. Pilotproject Kerkstraat

Raads- en commissieleden geven het participatieproces bij het pilotproject Kerkstraat gemiddeld een 8. Hierbij wel de opmerking dat er 3 respondenten aangeven dit project actief te hebben gevolgd, maar de vragen wel door 9 respondenten is ingevuld. Deze uitkomsten zijn dus mogelijk wat vertekend.

De rode draad is dat de participatie rondom de Kerkstraat overwegend positief wordt ervaren: de communicatie, informatievoorziening en gekozen participatievormen worden als helder en passend beoordeeld.

De respondenten die het project wel actief hebben gevolgd geven het volgende aan:

- Er was een grote groep bewoners die deelnamen aan de participatie.
- Er was voldoende voorlichting, duidelijke uitleg en goede tekeningen.
- Zorgvuldig en uitgebreid.
- Inwoners hadden een algemene start door een wethouder verwacht bij de eerste bijeenkomst. Is de 2e bijeenkomst wel gebeurd. Verwachtingen vooraf waren daardoor niet helemaal helder, bijvoorbeeld over wie wanneer het woord kreeg.

Figuur 3. Beoordeling participatie rondom Kerkstraat

5. Algemeen beeld met participatieaanpak

- ✓ 12 respondenten geven aan dat zowel bij het duurzaamheidsbeleid als bij de Omgevingsvisie de participatie hielp om een duidelijk beeld te krijgen van de verschillende belangen van inwoners in de gemeente. 1 respondent geeft aan dat dit enkel bij de omgevingsvisie het geval was.
- ✓ 9 respondenten geven aan dat dit beeld (opgehaald door participatie bij het duurzaamheidsbeleid en de omgevingsvisie) het gemakkelijker gemaakt om een besluit te nemen. 3 respondenten zijn het daar gedeeltelijk mee eens.
- ✓ Respondenten benoemen dat zij door participatie een bredere blik kregen van belangen die spelen en hierdoor bewuster afwegingen konden maken.
- ✓ Raadsleden waarderen de goede voorbereiding, de zorgvuldige communicatie en de diversiteit van perspectieven die in beeld kwamen.
- ✓ Het merendeel van de respondenten geeft aan de huidige participatieaanpak voldoende te vinden en benoemen in sommige gevallen dat er een positieve ontwikkeling zichtbaar is in de manier waarop de gemeente participatie vormgeeft (“er zit een stijgende lijn in”, “we zijn op de goede weg”).
- ✓ Aandachtspunten die wel worden genoemd voor de verbetering van de participatieaanpak:
  - Blijvend aandacht voor het betrekken van de stille meerderheid.
  - Verwachtingen over wat inwoners kunnen verwachten aan de voorkant nog duidelijker maken.
  - De afweging welke participatievorm op welk moment wordt ingezet moet duidelijk zijn en goed worden gecommuniceerd.

6. Participatieverordening

De feedback van raads- en commissieleden worden serieus meegenomen in de Participatieverordening. Zo blijven we ook in de toekomst werken met een zorgvuldig participatieplan aan de voorkant. Hoe we dit plan maken vermelden we in de Participatieverordening. Het maken van een participatieplan is essentieel om heldere doelen, kaders en verwachtingen aan de voorkant te scheppen. Ook helpt het ons om een passend

plan te maken dat past bij het doel en doelgroep. Dit kan ons mogelijk helpen om een nog grotere groep te bereiken, omdat we effectief een aanpak kiezen.

In de Participatieverordening wordt een artikel opgenomen over op welke manieren het bestuursorgaan opvolging kan geven aan de uitkomsten van de participatie, zodat aan de voorkant, bij het maken van het participatieplan, al helder is wat inwoners kunnen verwachten en waar hun inbreng voor wordt gebruikt. Als we dit al aan de voorkant bepalen, kunnen we ook effectiever terugkoppelen naar de vooraf gestelde verwachtingen.

We blijven leren en evalueren door middel van een jaarlijkse vooruitblik en terugblik op participatie in de begroting en in de jaarrekening. Ook gaan we aan de slag met een experimenteerprogramma: hiermee kunnen we nieuwe vormen van participatie uitproberen om te blijven ontwikkelen en participatie nóg effectiever en inclusiever te maken.